



Adresuojama:

Lietuvos Respublikos Seimui [priim@lrs.lt](mailto:priim@lrs.lt),

2026-05-15 Nr. 20260515-1

## Raštas

### Dėl VSDĮ projekto [XVP-1513](#) dėl Sodros įmokų mokėjimo nuo MMA, kai asmuo dirba pas kelis darbdavius

Pagal Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo nuostatas teikiame pastabas dėl VSD įstatymo projekto.

#### Nepritariame projektui, nes:

1. Mažiau nei MMA uždirba tie asmenys, kurie nedirba visos darbo dienos, nes nėra galimybės dirbti pilnu etatu arba asmuo pats neturi galimybės dirbti visos darbo dienos. SADM pateikti duomenys apima profesijas, tačiau juose nėra informacijos, kodėl, pavyzdžiui, valytoja regione neturi galimybės dirbti pilnu etatu.
2. Gali būti įvairių priežasčių, kodėl gyventojui patogiu gauti mažą oficialų atlyginimą, pavyzdžiui, siekiant įgyti daugiau teisių į įvairias socialines išmokas. Perkėlus darbdaviui pareigą mokėti VSD įmokas nuo MMA net ir tais atvejais, kai darbuotojas dirba 1 valandą per mėnesį, situacija tik pablogėtų: fiktyviai mažesnes pajamas gaunantys asmenys ir toliau liktų su mažais atlyginimais, nes siektų išsaugoti socialinių išmokų pajamas, o tie, kurie iš tikrųjų negali rasti darbo arba negali dirbti visos darbo dienos, dėl padidėjusių ir neprognozuojamų darbdavio sąnaudų prarastų darbą arba būtų atsisakoma darbo sutarties formos, ją pakeičiant kitomis veiklos formomis (MB, UAB, IĮ, IDV).

#### Siūlome:

1. Svarstyti mechanizmus, taikomus pačiam gyventojui, o ne darbdaviui. Pavyzdžiui, nustatyti metinę pareigą pačiam gyventojui sumokėti PSD įmokas iki 12 MMA draudžiamųjų pajamų ribos, jeigu per metus sumokėta mažiau PSD įmokų ir asmuo nepriskiriamas valstybės lėšomis draudžiamų asmenų grupei. Tokia priemonė tiesiogiai motyvuotų asmenį siekti pakankamų metinių pajamų ir nekeltų neprognozuojamos naštos atskiriems darbdaviams. Tai, kad gyventojas nori dirbti ne visą darbo dieną, yra gyventojas, o ne darbdavio problema.
2. Dėl pensijų socialinio draudimo siūlome numatyti bendrą galimybę visiems Lietuvos gyventojams metų pabaigoje savanoriškai primokėti VSD įmokas iki 12 MMA draudžiamųjų pajamų ribos, kad būtų sukauptas visas metų pensijų socialinio draudimo stažas. Tokia galimybė neturėtų būti taikoma tik atskiroms pasirinktoms asmenų grupėms (pvz., ūkininkams ar verslo liudijimų turėtojams). Fondo valdyba galėtų informuoti gyventojus, kurie per metus nesukauptė viso metų stažo, apie galimybę savanoriškai primokėti įmokas.

#### Atkreipiame dėmesį, kad projektas turi šiuos trūkumus:

1. Teisingumo trūkumas. Pavyzdžiui, asmuo dirba 80 valandų per mėnesį ir uždirba 600 Eur (7,5 Eur/val.), o papildomai kitame darbe dirba 1 valandą per mėnesį ir uždirba 100 Eur, kai valandinis atlygis sudaro 100 Eur/val. Pagal projektą darbas, už kurį mokama 100 Eur/val., būtų papildomai gerokai labiau apmokestinamas VSD ir PSD įmokomis nei darbas, kurio valandinis atlygis yra 7,5 Eur/val.

Tokiu atveju papildomas apmokestinimas būtų siejamas ne su konkrečiu darbdavio sutartu darbo krūviu ar faktiškai mokamu atlygiu, o su darbuotojo bendra situacija pas kitus darbdavius. Tai iškreipia darbdavio mokesstinę prievolę ir gali lemti situacijas, kai trumpalaikis ar kelių valandų darbas tampa neproporcingai brangus.



2. Sudėtingas įgyvendinimas, o tam tikrais atvejais – praktiškai neįmanomas. Informacija tarp institucijų ir darbdavių perduodama lėtai, ypač kai visi darbdaviai duomenis pateikia paskutinę jų pateikimo dieną, jau apskaičiavus mėnesio rezultatus. Pritarus projektui, tektų atgaline data perskaičiuoti darbo užmokesčio sąnaudas. Be to, pagal naują DK darbdavys net negalėtų surinkti informacijos apie tai, kokie papildomi mokesčiai jo lauktų dėl ne visą darbo dieną dirbančių darbuotojų. Taptų neįmanomas ne tik sąnaudų planavimas, bet ir savalaikis jų apskaičiavimas.

#### Galimos pasekmės:

1. Darbuotojai, kurie dėl objektyvių priežasčių gali dirbti tik dalį darbo laiko, gali prarasti legalias darbo vietas. Tai ypač aktualu žemesnės kvalifikacijos darbuotojams regionuose, vyresnio amžiaus asmenims, sveikatos problemų turintiems gyventojams ar šeimos narius prižiūrintiems asmenims.
2. Bloginamos galimybės įsidarbinti asmenims, turintiems mažamečių vaikų ir negalintiems dirbti visos darbo dienos.
- 3.

#### Apibendrinimas:

Asociacija nepritaria projekto nuostatai dėl papildomų socialinio draudimo įmokų skaičiavimo darbuotojams, dirbantiems pas kelis darbdavius, kai bendras jų darbo užmokestis nesiekia MMA. Siūlomas reguliavimas nėra pakankamai taiklus, nes neatskiria piktnaudžiavimo atvejų nuo objektyvių ne viso darbo laiko situacijų, sukuria neprognozuojamą naštą darbdaviams ir gali mažinti legalaus darbo pagal darbo sutartį patrauklumą. Prašome į šias pastabas atsižvelgti tobulinant projektą.

Su pagarba, LBAA prezidentė Daiva Čibirienė,